

www.urvasteseltsimaja.ee

URVASTE
KÜLADE SELTS

URVASTE
SELTSIMAJA –
MEIE KANDI
KOGUKONNA-
ETTEVÕTLUSE
PESA

EESTI VABARIIK

 KÜSK Kodanikuühiskonna
Sihtkapital

**ERINEVUS
RIKASTAB!
OLEME ESIMESED
PAKENDATUD
ÜHEVILJAKAMA
VALMISTAJAD
EESTIS!**

Euroopa eri piirkondades on tehtud kama nii odrast kui ka kaerast (Soome talkkuna, vene толокно), aga just Urvaste Külade Selts pakub võimalust saada osa ühe või teise kodumaise „küpsatud“ vilja ainuomastest maitsest.

Rukkikama valmistamine naaberkihelkonnas ligi 150 aastat tagasi aretatud rukkisordist 'Sangaste'.

Tatrakama ja Kaerakama pakuvad ka kehva gluteenitaluvusega inimestele võimalust „kamatunde“ kättesaamiseks.

**KOOSTIS:
NISU,
HERNES,
RUKIS,
ODER,
PÕLDUBA**

**URVASTE KAMA-
TRADITSIOON
AASTAST 2010!**

Esiailgu oli kama toeks Urbani-päeva laada kulude katmisel, nüüd aitab rahastada seltsimaja tegevusi.

CONTRAKAMA SÜND EI OLE JUHUS.

Küll aga see, et Contrakamas said ühendatud Eesti ja Läti mahepõllumajandus. Ja seda just mõlema vabariigi sajandal sünnipäeval!

Contrakama eripärase maitse loovad Lätist toodud hallid herned, mis on lõunanaabrite jõululaua kohustuslik osa. Meie mõtleme, et jaanipäeval võiksid lätlasedki ligi võtta Contrakama!

MEIL EI OLE
KÕIGEST
KAMA!

MEILE ON TÄHTIS:

Uma Mekk logo – põhiosa meie toorainest on kasvanud Võrumaa taludes.

Mahemärk – mõistagi mahe! Võrumaal tegutseb palju keskkonnast hoolivaid põllumehi – just nende käest ostame oma kamavilja.

Vana Võromaa Uma – šokolaadidesse, mille tooraine tuleb põhiliselt kaugetest riikidest, paneme manu Võromaa vunki ja suure tüki oma südamest.

UMA
MEKK

VANA-VÕROMAA   UMA

ME ARMASTAME POKUMAAD!

Urvaste Külade Selts on Edgar Valteri muinasjutumaal paljudel suvedel pannkooke küpsetanud ja talutegemisi toimetanud.

Šokolaaditegu sai tõeke kogukonna tootearenduse projektist, mida toetas Kodanikuühiskonna Sihtkapital. Kuigi me ei plaainud hakata neid šokolaade ise tegema! Tahtsime vaid mõnede seltsi liikmete marjametsa-huluse heal eesmärgil ära kasutada. Ja kama on meil ju aastaringelt vakas olemas! Vahest saavad meist pikapeale šokolaadimeistrid ka.

URVASTE SELTSIMAJAS TOIMUB ALAILMA MIDAGI – KÜLAKINO, KAPELLIPROOVID, RAHVARIIDE- TEGU.

Või hoopis mõni performance, ettearvamatu kohutumine, üllatuslik vahejuhtum. Alati saab meie juurest kama ja muud kohalikku kraami.

**VÕTA
KÄTTE
JA ASTU
LÄBI!**

Maarja-Liise Raidla — kamameister Tel 53855806
Mariina Köller — seltsimaja perenaine Tel 5236697
Kadri Võrel — asjaajaja, käsitöömeister Tel 56659888
Airi Hallik-Konnula — projektijuht Tel 5206001
Virve Üprus — külakino korraldaja Tel 5170030

Urvaste seltsimaja

Uus hooaeg algas õunaaias sibul-
lillede istutamisega – kunagi saab
siin olema pilkupüüdev varake-
vadine värvilaik. Meie rõõmuks
sattus just sel päeval Urvastesse
Folgilahvka – kahtlemata aasta
üks ägedamaid pärimuskultuuri
ettevõtmisi! – kes ei pidanud pal-
juks väikest õunaaija-peatust.

**ÕUNAPUUDELE MÕJUS
PILLIMÄNG HÄSTI –
SÜGISEL RÕÕMUSTASID
NAD MEID TAAS
RIKKALIKU SAAGIGA.**

Üllar Salumets – Urvaste koguduse õpetaja Tel 5118271
Erma Kallasse – Urvaste kiriku organist Tel 53826571

Urvastekogudus

JUBA SÜGISEL
OLI SELGE, ET
SUUR SAAK EI
OLE VANASID
PUID HELLITANUD.

Oksad ja terved puud olid mitmes suunas maha murdunud, mõned oksad kuivasid ise. Ootasime murelikult kevadet, lauasahatlis varuks Kohaliku Omaalgatuse Programmi EV100 projekt „Renessanss Urvaste koguduse õunaaias“.

Õige mitu kevadpäeva möödus majakõrguseid oksahunnikuid kokku vedades. Ja me lõikasime vaid haigeid ja murdunud oksid! Projekti toel sai õunaaija ümbert maha võetud vana, lääpa vajunud ja võsast läbi kasvanud võrkaed ning paigaldatud uus. Võib julgesti ütelda, et Urvaste turismipiirkond on ühe pisikese pärlri võrra rikkam.

Ja siis kutsusime
kohale Elu Õied —
Urvaste kihelkonna
koolide lõpuklasside
õpilased ja teised
huvilised, et istutada
vanasse õunaaeda 80
noort puukest. Üks
neist koolidest
sulges
selsamal
kevadel
uksed.

2017.aasta sügisel leidsime aiast
vaid paar õuna, needki värskelt
istutatud puude otsast.

**ÕPPETUND:
ÜKSKÕIK KUI TUBLI
SA KA POLE, VANA
AED TAHAB IGAL
TEISEL AASTAL
PUHATA.**

OI, JA SIIS TULI LÖRTS!

Juhtus, et kui õunamahla õhtul ära ei kuumutanud, olid mahlakarrad järgmisel hommikul härrmas.

Õnneks ei jää ükski lumi igaveseks maha. Sedapuhku saabus suur sula pärast paari pakaselist nädalat. Selgus, et pehmet lumevaipa oli hoidnud ubinaid külmumise eest.

**MUIDUGI VÕTSIME ETTE
VEEL ÜHE MAHLATEO!**

Etteruttavalt võib ütelda, et kui EELK järgmisel kevadel õunapuude istutamise kampaania välja kuulutas, sattus peaaug- hind — Retk Saksa- maal Martin Lutheri radadel — fortuuna abiga just Urvaste koguduse aeda uusi puukesi istutanud Urvaste Kooli.

VAHEPEAL OLIME TEADA
SAANUD, ET REFORMAT-
SIOONI 500.AASTAPÄEVA
TÄHISTAMISE LEITMOTIIV
ON - ÕUNAPUU!

URVASTE KOGUDUSE ÕUNAAED – VANUST LIGI 70 AASTAT

2016. aasta kevad. Roosamannavahuses õite-
meres õunaaed. Just paras aeg kirjutamaks
Kodanikuühiskonna Sihtkapitalile projekt, kui-
das selle aia õunad võiksid saada koguduse
majandamisele tõhusamaks toeks.

Õunaaed on rajatud 1950ndate aastate algul
Uhtjärve ürgoru põhjakaldale. On teada, et selle
üks eestvedaja oli Vana-Antsla põllutöökooli
õpetaja Juta Zaletajeva, ning et lisaks kutsekoo-
lile löid aia rajamisel ja hooldamisel kaasa ka
Urvaste külakooli lapsed.

JA SIIS SAID UBINAD VALMIS!

Korjasime neid igast asendist. Puu otsast ja puu alt. Meie kirikuõpetaja kuulub kahtlemata Võrumaa parimate õunapuuraputajate sekka.

Olime võtnud nõuks aia kõige maitsvamatest õuntest valmistada mullijooki. Aga mis küll võiks maimukese nimeks saada? Istusime õdusas Pada-soomäe tares Pokumaal – sügaval metsa rüpes – kui meie kunstnikule Epp Margnale meenus, kuidas linnaminejale vanasti üteldi, et too vurtsu ja saia. Heureka!

Siitsamast aiast leidsime me imelise õunalinnu, kes nüüd vurtsu- ja mahlasiltidel troonib. Kaudne sugulane kirikutornis valvavale kikkale.

urvaste.eelk.ee

600-AASTANE
URVASTE KIRIK –
VÕRUMAA VANIM
KASUTUSEL OLEV
HOONE

EESTI VABARIIK

